पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी - ४११ ०१८.

मा.शहर सुधारणा समिती

कार्यपत्रिका क्रमांक - १३

सभावृत्तांत

दिनांक - **१०/१०/२०१७** वेळ - दुपारी **३.००** वा.

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेच्या मा.शहर सुधारणा समितीची विशेष सभा मंगळवार दिनांक **१०/१०/२०१७** रोजी दुपारी **३.००** वाजता महापालिकेच्या प्रशासकीय इमारतीमधील महापौर मधुकरराव रामचंद्र पवळे सभागृहात आयोजित करणेत आली होती. सभेस खालील सन्मा.सदस्य उपस्थित होते.

१. मा.सागर बाळासाहेब गवळी - सभापती
२. मा.शैलेश उर्फ शैलेंद्र प्रकाश मोरे - उपसभापती
३. मा.कदम शशिकांत गणपत
३. मा.तापकीर विनया प्रदीप (आबा)

या शिवाय मा.उल्हास जगताप - नगरसचिव, मा.ऐवले – समाज विकास अधिकारी हे अधिकारी सभेस उपस्थित होते.

उपस्थित सन्मा.सदस्यांचे संमतीने खालील ऐनवेळचे विषय सभा कामकाजामध्ये दाखल करुन घेणेत आले.

विषय क्र.४) मागासवर्गीय कल्याणकारी योजने अंतर्गत महापालिका हद्दीतील युवक/पुरुषांसाठी अल्प कालावधीच्या व्यवसाय प्रशिक्षणाचे आयोजन करणेबाबत – मा.सागर गवळी, मा.शैलेश मोरे यांचा प्रस्ताव.

विषय क्र.५) लाल बहादूर शास्त्री उद्यानाचे जागेवर सिंधी समाजासाठी समाज मंदिर व सांस्कृतिक भवन बनविणेबाबत - मा.सागर गवळी, मा.शैलेश मोरे यांचा प्रस्ताव.

खालीलप्रमाणे सुचना मांडणेत आली.

सुचक – मा.शशिकांत कदम अनुमोदक – मा.शैलेश मोरे

मा.शहर सुधारणा समितीची दिनांक **१०/१०/२०१७** ची पाक्षिक सभा गुरुवार दिनांक **१२/१०/२०१७** रोजी दुपारी **३.००** वाजेपर्यंत तहकूब करणेत यावी.

सदर सुचना सर्वानुमते मान्य झाली.

सभापती - गुरुवार दिनांक **१२/१०/२०१७** रोजी दुपारी **३.००** वाजेपर्यंत सभा तहकूब करणेत येत आहे.

(सागर बाळासाहेब गवळी)
सभापती
शहर सुधारणा समिती
पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
पिंपरी - ४११ ०१८.

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी - ४११ ०१८.
मा.शहर सुधारणा समिती
कार्यपत्रिका क्रमांक - १३

सभावृत्तांत

(दिनांक १०/१०/२०१७ ची तहकूब सभा)

दिनांक - १२/१०/२०१७ वेळ - दुपारी ३.०० वा.

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेच्या मा.शहर सुधारणा समितीची दिनांक **१०/१०/२०१७** ची तहकूब सभा गुरुवार दिनांक **१२/१०/२०१७** रोजी दुपारी ३.०० वाजता महापालिकेच्या प्रशासकीय इमारतीमधील महापौर मधुकरराव रामचंद्र पवळे सभागृहात आयोजित करणेत आली होती. सभेस खालील सन्मा.सदस्य उपस्थित होते.

१. मा.सागर बाळासाहेब गवळी - सभापती
२. मा.शैलेश उर्फ शैलेंद्र प्रकाश मोरे - उपसभापती
३. मा.कदम शशिकांत गणपत
४. मा.संतोष बबन कांबळे
५. मा.तापकीर विनया प्रदीप (आबा)

या शिवाय मा.उल्हास जगताप, मा.ऐवले – समाज विकास अधिकारी हे अधिकारी सभेस उपस्थित होते.

खालीलप्रमाणे सुचना मांडणेत आली.

सुचक – मा.संतोष कांबळे अनुमोदक – मा.शैलेश मोरे

मा.शहर सुधारणा समितीची दिनांक १२/१०/२०१७ ची तहकूब सभा मंगळवार दिनांक ३१/१०/२०१७ रोजी दुपारी २.४५ वाजेपर्यंत तहकूब करणेत यावी.

सदर सुचना सर्वानुमते मान्य झाली.

सभापती - मंगळवार दिनांक ३१/१०/२०१७ रोजी दुपारी २.४५ वाजेपर्यंत सभा तहकूब करणेत येत आहे.

(**सागर बाळासाहेब गवळी**)
सभापती
शहर सुधारणा समिती
पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
पिंपरी - ४११ ०१८.

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी - ४११ ०१८.

मा.शहर सुधारणा समिती

कार्यपत्रिका क्रमांक - १३

सभावृत्तांत

(दिनांक १०/१०/२०१७ व १२/१०/२०१७ ची तहकूब सभा)

दिनांक **- ३१/१०/२०१७** वेळ - दुपारी **२.४५** वा.

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेच्या मा.शहर सुधारणा समितीची दिनांक १२/१०/२०१७ ची तहकूब सभा मंगळवार दिनांक **३१/१०/२०१७** रोजी दुपारी **२.४५** वाजता महापालिकेच्या प्रशासकीय इमारतीमधील महापौर मधुकरराव रामचंद्र पवळे सभागृहात आयोजित करणेत आली होती. सभेस खालील सन्मा.सदस्य उपस्थित होते.

१. मा.सागर बाळासाहेब गवळी - सभापती
२. मा.शैलेश उर्फ शैलेंद्र प्रकाश मोरे - उपसभापती
३. मा.डोळस विकास हरिश्चंद्र
४. मा.संतोष बबन कांबळे

या शिवाय मा.उल्हास जगताप – नगरसचिव, मा.पुजारी – कार्यकारी अभियांत, मा.मुथा – प्रशासन अधिकारी, मा.पाठक – उप अभियंता, मा.ऐवले – समाज विकास अधिकारी हे अधिकारी सभेस उपस्थित होते.

अ) दिनांक १२/०९/२०१७, २६/०९/२०१७ व ०५/१०/२०१७ रोजी झालेल्या सभेचा (कार्यपत्रिका क्रमांक ११) सभावृत्तांत कायम करणेत आल्याचे मा.सभापती यांनी प्रकट केले.

आ) दिनांक ०५/१०/२०१७ रोजी झालेल्या विशेष सभेचा (कार्यपत्रिका क्रमांक १२) सभावृत्तांत कायम करणेत आल्याचे मा.सभापती यांनी प्रकट केले.

ठराव क्रमांक - २५ विषय क्रमांक - ०१
दिनांक - ३१/१०/२०१७ विभाग – नगररचना व विकास
सुचक : मा.विकास डोळस अनुमोदक : मा.शैलेंद्र मोरे

संदर्भ – मा.महापालिका आयुक्त यांचे पत्र क्र.नरवि/कावि/१३/५४/२०१५ दि.११/०५/२०१५

विषय – पिंपरी चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण मंजूर विकास योजनेतील मौजे भोसरी येथील दक्षिणोत्तर १२.० मी. रुंद रस्त्यापासून ते एम.आय.डी.सी. हद्दीपर्यंत स.नं.१५ पै. व स.नं.१४ पै. मधील २४ व १२ मी.रुंद (पुर्व-पश्चिम) रस्त्याचे भूसंपादनाबाबत...

विषय क्रमांक ०१ चा विचार दि.१२/१२/२०१७ च्या सभेच्यावेळी करणेत यावा.

सदर ठराव सर्वानुमते मान्य झाला.

ठराव क्रमांक - २६ विषय क्रमांक - ०२
दिनांक - ३१/१०/२०१७ विभाग – नगररचना व विकास
सुचक : मा.संतोष कांबळे अनुमोदक : मा.शैलेंद्र मोरे
संदर्भ – मा.महापालिका आयुक्त यांचे पत्र क्र.नरवि/कावि/१८/१७३/२०१७ दि.२५/०९/२०१७

विषय - मौजे किवळे येथील स.नं.३९ ते ७१ येथील १८.०० मी. रस्त्याखालील क्षेत्राचे भूसंपादन करणेबाबत ..

विषय क्रमांक ०२ चा विचार पुढील सभेच्यावेळी करणेत यावा.

सदर ठराव सर्वानुमते मान्य झाला.

ठराव क्रमांक - २७ विषय क्रमांक - ०३
दिनांक - ३१/१०/२०१७ विभाग – नगररचना व विकास
सुचक : मा.शैलेंद्र मोरे अनुमोदक : मा.विकास डोळस
संदर्भ : मा.महापालिका आयुक्त यांचे पत्र क्र.नरवि/कावि/१८/१७४/२०१७, दि.२५/०९/२०१७

विषय - मौजे किवळे येथील स.नं. ७३, ७४, ७५ व ७६ येथील मंजूर विकास योजनेतील १२.०० मी. रस्त्याचे भूसंपादन करणे.

विषय क्रमांक ०३ चा विचार पुढील सभेच्यावेळी करणेत यावा.

सदर ठराव सर्वानुमते मान्य झाला.

सभा कामकाजामध्ये दाखल करुन घेणेत आलेले विषय घेणेत आले.

ठराव क्रमांक - २८ विषय क्रमांक - ०४
दिनांक - ३१/१०/२०१७
सुचक : मा.सागर गवळी अनुमोदक : मा.शैलेंद्र मोरे
संदर्भ : मा.सागर गवळी, मा.शैलेंद्र मोरे यांचा प्रस्ताव –

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेच्या नागरवस्ती विकास योजना विभागाकडील मागासवर्गीय कल्याणकारी योजने अंतर्गत महापालिका हद्दीतील अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती भटक्या जमातीच्या युवक/पुरुष यांच्या विकासाकरीता प्रपत्र अ नुसार विविध १९ प्रकारच्या अल्प कालावधीच्या व्यवसाय प्रशिक्षणांचे राष्ट्रीय सुगी पश्चात तंत्रज्ञान संस्था , तळेगाव दाभाडे, पुणे (National Institute of Post Harvest Technology, Talegaon, Pune) या शासकीय संस्थेमार्फत माहे मार्च २०१८ अखेरपर्यंत प्रपत्र अ मधील प्रशिक्षणा समोर नमुद प्रति लाभार्थी निश्चित दराने प्रशिक्षणांचे आयोजन करण्यास व त्याकरिता येणा-या प्रत्यक्ष खर्चास मान्यता देणेकामी मा.स्थायी समिती सभेकडे शिफारस करणेत येत आहे. सभावृत्तांत कायम होणेची वाट न पाहता ठराव मा.स्थायी समितीकडे पाठविणेत यावा. सदर ठराव सर्वानुमते मान्य झाला.

ठराव क्रमांक - २९ विषय क्रमांक - ०५

दिनांक - ३१/१०/२०१७

सुचक : मा.सागर गवळी अनुमोदक : मा.शैलेंद्र मोरे

संदर्भ : मा.सागर गवळी, मा.शैलेंद्र मोरे यांचा प्रस्ताव –

पिंपरी कॅम्प परिसरात मोठया प्रमाणात सिंधी समाज वास्तव्यास आहे. या समाजासाठी सदर परिसरात मोठे असे कोणतेही समाज मंदिर पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेच्यावतीने आजपर्यंत बांधण्यात आले नाही. सध्या पिंपरी कॅम्प परिसरात मोठ मोठी तीन उद्याने आहेत. साधू वासनवानी उद्यान, हेमू कलानी उद्यान, ओपन लॉन व इतर अशा स्वरुपाची उद्याने आहेत. तर लाल बहादूर शास्त्री उद्यानाचा वापर नगारिक करीत नाही. म्हणून सदर जागेवर स्थानिक नागरिकांची समाज मंदिर व सांस्कृतिक भवन बांधून देण्याची मागणी आहे. सदर परिसरात पुर्णपणे सिंधी समाज बांधवांनी व्यापून गेला आहे. सिंधी समाजामध्ये जर एखादी व्यक्ती मरण पावली असता त्यांची शोक सभा (पगडी रसम) घेतली जाते. या सभा घेताना अनेक अडचणी निर्माण होतात. खाजगी जागेवर कार्यक्रम घ्यावे लागतात. तरी सिंधी समाजासाठी सदर ठिकाणी समाज मंदिर व सांस्कृतिक भवन बांधून देण्यास मान्यता देणेत येत आहे.

सदर ठराव सर्वानुमते मान्य झाला.

यानंतर मा.सभापती यांनी सभा संपल्याचे जाहिर केले.

(सागर बाळासाहेब गवळी)
सभापती
शहर सुधारणा समिती
पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
पिंपरी - ४११ ०१८.

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
पिंपरी १८. नगरसचिव कार्यालय
क्रमांक : नस/४/कावि/१२२८/२०१७
दिनांक : ०१/११/२०१७

नगरसचिव
पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
पिंपरी ४११ ०१८.

प्रत : सर्व संबंधित शाखाप्रमुख व शाखाधिकारी यांचेकड पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी रवाना.

प्रशिक्षणाची यादी (प्रपत्र -अ)
विषय क्र.४ ठ.क्र.२८ चे लगत

अ. क्र.	प्रशिक्षणाचे नाव	प्रशिक्षण कालावधी दिवस आणि तास	शैक्षणिक पात्रता (अर्हता)	शुल्क प्रति लाभार्थी (सर्वकरा सहित)	अभ्यासक्रम
१	वनस्पती ऊती संवर्धन (प्लांट टिशु कल्चर **Plant tissue culture**)	सात दिवस ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. २८०० प्रती लाभार्थी	स्वच्छता आणि निर्जंतुकीकरण, एक्स प्लॉन्ट तयार करणे व त्याचे प्रकार, इनॉक्युलेशन , इनक्युबेशन प्रायमरी हार्डनिंग, सेकंडरी हार्डनिंग, शासकीय योजना आणि अनुदान.
२	बटन अळंबी लागवड (बटन मशरूम कल्टिव्हेशन **Button Mashroom cultivation**)	पाच दिवस ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. २००० प्रती लाभार्थी	अळंबीची ओळख, अळंबीचे प्रकार, आहारातील महत्व, पौष्टिक मूल्य, मशरूम युनिटचा आराखडा, , कंपोस्टिंग फेज १, फेज २, स्पॉनिंग, केसिंग, ग्रोईन्ग, फ्लशिंग, काढणी, पॅकेजिंग, विविध प्रकारचे रोग, बाजारपेठेची माहिती, शासकीय योजना, अनुदान
३	(वृक्षसर्वेक्षक) **Tree Surveyor**	०३ दिवस, प्रती दिवस ०३ तास	साक्षर	रु. १२०० प्रती लाभार्थी	वनस्पती ओळखण्याचे तंत्र, जीआयएस प्रणाली बद्दलमाहिती, जीआयएस प्रणाली बद्दल माहिती, मोबाईल वृक्षगणने साठीचा वापर, वेगवेगळया फ्लोरांची ओळख, फ्लोरा ऑफ महाराष्ट्र, फ्लोरा ऑफ वेस्टर्न घाट, फ्लोरा ऑफ कोल्हापूर, ट्रीज ऑफ पुणे, शोभेची झाडे, रस्ताच्याकडेला व उद्यानात लावण्यात येणा-या झाडांची ओळख, विषयांची व्याप्ती व उपयोग. व्यवसाय कसा करावा या बाबत मार्गदर्शन.
४	सुक्या फुलांची रचना (**Dry Flower arrangement**)	तीन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. १२०० प्रती लाभार्थी	संकल्पना, फुले सुकवणाच्या वेगवेगळया पद्धती, ब्लिचिंग , फुले रंगविणे, पॉटप्युरी, सुक्या फुलांच्या रचनेसाठीच्या फुलदाणी, सुकी फुले हस्तकला, सुक्या फुलांच्या रचनेसाठी लागणा-या वस्तूंची ओळख, हार, स्वाग, संचेट तयार करण्याचा पद्धती, उपलब्ध बाजार पेठ.
५	सेंद्रिय भाजीपाला उत्पादन **Organic vegetable Farming**	तीन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. १२०० प्रती लाभार्थी	एकात्मिक सेंद्रिय शेती व्यवस्थापन, जमिनीचे व्यवस्थापन, जैविक तण व कीड नियंत्रण, जैविक व सेंद्रिय खते उत्पादन, सेंद्रिय उत्पादन विक्री व्यवस्थापन, सेंद्रिय प्रमाणी करणव्यवस्था, काडी कच-या पासून कंपोस्ट व गांडूळखत, १) शेणखत २) कंपोस्टखत ३) हिरवळीचीखते ४) गांडूळखत ५) माशाचेखत ६) खाटीकखान्याचे खत, ईएम-द्रावण तयार करण्याची पद्धत. कंपोस्ट आणि खते, जैविक कीटकनाशके, शेणखत स्लरी, पंचगव्य, बीजामृत, जीवामृत, बियाणे निवड, जमिनीची मशागत, जैविक तण नाशके, काढणी, पॅकेजिंग, बाजारपेठ, शासकीय योजना, सेंद्रिय पद्धतीने पालक, मेथी, कोथिंबीर व मुळा यासारख्या भाज्यांची लागवड.

६	चारा व्यवस्थापन (Fodder Management)	दोन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	मूरघास, अझोला लागवड, हायड्रोपोनिक्स पद्धतीने चारा उत्पादन, ओला चारा – हायब्रीड नेपियर, बाजरी, ज्वारी , मका, चवळी, स्टाइलो, तांदूळकोंडा, पॅरागवत , ब्लु- बफेल गवत, अल्फा अल्फा गवत याबाबत माहिती व सुकाचारा, शेवगा, शेवरी ,सुबाभूळ, गिरीपुष्प, हादगा, इ. वनस्पतीची चा-यासाठी लागवड
७	पॉली हाउस तंत्रज्ञान हरित गृहातील शेती तंत्रज्ञान Poly house technology	पाच दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. २००० प्रती लाभार्थी	संकल्पना आणि तत्व, पॉली हाऊसची ओळख, नियंत्रित वातावरणातील शेतीचा आढावा, हरितगृहातील लागवड करण्यात येणा-या वनस्पती–शोभवंत आणि भाजीपाला, वनस्पतींचा वातावरणातील घटकांना मिळणार प्रतिसाद- प्रकाशाची तीव्रता आणि गुणवत्ता, प्रकाशवधी प्रतिसाद, वा-याचावेग , तापमान, छत, हवेतील सूक्ष्म वातावरण, वनस्पती पोषके, सिंचन, वनस्पती आणि पाणी यांचा संबंध, शासकीय योजना, अनुदान.
८	देशी गाई संगोपन आणि विविध उत्पादने Desi cow raring and its products	तीन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. १२०० प्रती लाभार्थी	देशी गाई संगोपन - संकल्पना, देशी गाईच्या विविध जाती व त्याची माहिती, देशी गाईचे चारा व्यवस्थापन, आदर्शगोठा, पाण्याचे नियोजन, उच्च प्रतीच्या गाईची उपलब्धता व दर, देशी गाईचे आरोग्य, आजार व उपचार याबाबत माहिती. धूपकाडी, शुद्ध तूप बनवण्याच्या पद्धती, हवन सामुग्री, गोमूत्र अर्क बनविणे, सेंद्रिय A २ दूध संकल्पना आणि उपलब्ध बाजारपेठ, आंघोळीचा साबण, शाम्पू बनविणे, गुदमारादि अर्क, बीजामृत जीवामृत गोमूत्र हरितकी.
९	बुके आणि हार तयार करणे Bouquet and Garland Making	दोन दिवस , ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	पुष्पगुच्छचे विविध प्रकार, कटफ्लॉवर्स आणि लूजफ्लॉवर्स, शाकीय व पुनरुत्पादीत अवयव, बुके तयार करण्यासाठी वापरल्या जाणा-या इतर वस्तू, थर्माकॉल बॉल, सॅटिन रिबीन, चमकी, फ्लोरल डिंक, फ्लोरल होल्डर, रबर बँड, बुके तयार करण्यासाठी लागणारी उपकरने - कात्री, सिकेटर्स, वेगेवेगळी कंटेनर्स, बुके जास्तकाळ टिकण्यासाठीचे उपाय, विक्री व्यवस्था, सॅम्पल बुके तयार करणे.
१०	हायड्रोपोनिक्स Hydroponics	दोन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	हायड्रोपोनिक्स तंत्रज्ञानाची ओळख, संकल्पना, प्लांट फिजिओलॉजि, वनस्पतीच्या गरजा, हायड्रोपोनिक्स ग्रोविंग सिस्टिम, वनस्पतीवाढी साथीचे माध्यम, बाजारपेठ, अर्थशास्त्र, वेगवेगळी डिझाईन्स, हायड्रोपोनिक्स तंत्रज्ञानाचेफायदे , हायड्रोपोनिक्स तंत्रज्ञाने लागवड करता येणा-या वनस्पती, निगा व दुरुस्ती, सिंचन, पौष्टिक, काढणी, शासकीय योजना, भविष्यातील संधी.
११	लँडस्केपींग Landscaping	सहा दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. २४०० प्रती लाभार्थी	तत्व, सपाट भागावरील व टेकडीवरील लँडस्केपींग, लँडस्केपींग मधील उपकरणांची ओळख आणि उपयोग, ड्राइंग, घरगुती बागा, सार्वजनीकबाग/उद्याने, रस्त्याच्या कडेची, फार्मसंकुलांची, संस्थांची रेखाचित्रे आणि रचना, वेगवेगळ्या बागांचा आराखडा, वनवास रचना व लेथ हाऊसची रचना, विशिष्ट क्षेत्रासाठी लॅण्डस्केप रचना, लॅण्डस्केपसाठी वापरण्यात येणा-या वनस्पती, चिन्हे,

					दगडाचे तुकडे व इतर साहित्य, लॅन्डस्केपिंगसाठी वापरात येणारी साधने व अवजारे.
१२	फळप्रक्रिया **Fruit Processing**	तीन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	फळे व भाजीपाला वर्गीकरण, फळांचा रस काढणे, कच्चा मालाची निवड, क्रशिंग, प्रेसिंग, गाळणे, प्रोसेसिंग, बॉटलिंग, ऋतू नुसार पहिले व भाजीपाला खरेदी, फूड मशीनरी, कॅनिंग प्रक्रिया, वेगवेगळे ड्रायर वापरून पहिले व भाजीपाला सुकविणे, जॅम, जेली तयार करणे, फळांचा ज्युस व पल्पपेक्टिन टेस्ट , मार्मालेडस तयारकरणे, लोणची, टोमॅटो केचअप , सॉस , प्युरी आणि पेस्ट तयार करणे, बटाटा वेफर्स आणि फिंगर चिप्स तयार करणे, व्हिनेगर तयार करणे, विक्री व्यवस्था उभारणे, वेगेवेगळ्या फूड इंडस्ट्रीला भेटी देणे व अहवाल तयार करणे, शासकीय योजना.
१३	आयुर्वेदिक उत्पादने **Ayurvedic Preparations,**	चार दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. १६०० प्रती लाभार्थी	औषधी वनस्पतींची ओळख त्यातील सक्रिय तत्वे, उपयोग, वापरण्यात येणारे वनस्पतीचे भाग, शतावरी, अडुळसा, गुळवेल, कोरपड, आवळा, तुळस, नागरमोथा, कंबरमोडी, पुनर्नवा, पाणकणीस, धोत्रा, कडुनिंब, कुडा, सातवीण, भुईरिंगणी, आघाडा, शंखपुष्पी, टाकळा, हिरडा, बेहडा, एरंड, भुईआवळा, पळस, साग, बहावा, त्रिधारी निवडुंग, सागरगोटा, सुंठ, आले, हळद, पिंपळी, हरळी, मुरुडशेंग, धायटी, पपई, गोखरू, तालीमखाना, शिकेकाई, लिंबू, करंज, सीताफळ, काटेसावर, बाभूळ, दातवणाची झाडे, रुई, बिब्बा, अफू, रिठा, अर्जुन, आंबेहळद, जमालगोटा, इंद्रावण, इसबगोल, लसूण, ओवा, अश्वगंधा इ.चूर्ण तयार करणे (त्रिफळा चूर्ण), अरिष्ट (अशोकारिष्ट), आणिआसव (कुमारीसव), संकल्पना न्यूट्रास्युटिकल्स व कॉस्मीसुटिकल्स, आवळा व कोरपड उत्पादने, लेह, तैला, घृता, वटी, गुटिका, कास्य, अवलेह, अर्क, आमलाकँडी, मुरब्बा तयार करणे.
१४	खते व कंपोस्ट तयार करणे **Compost and Manure Preparation,**	दोन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	कंपोस्टचे वेगेवेगळे प्रकार, कोंबडीखत, गांडूळखत, अळंबीखत, फार्मयार्ड मॅन्यूअर, ऐरोबिक आणि एनएरोबिक कंपोस्टिंग, कंपोस्टिंग मधील वेगवेगळे सूक्ष्मजीव-बॅक्टरीया व बुरशी व इतरजीव ,खताचे पॅकिंग कसे करावे, बाजारपेठ कशी उपलब्ध करावी, कंपोस्टिंग तयार करण्याच्या पद्धती, घरगुती कच-यापासून खत तयार करणे.
१५	गच्ची वरील बाग **Terrace Gardening,**	तीन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. १२०० प्रती लाभार्थी	वनस्पती जीवनचक्र, वनस्पती शरीर विज्ञानशास्त्र, भाजीपाला बॅग, पौष्टिकबाग, किचनगार्डन, आंतर मशागत नियोजन, आराखडा आणि व्यवस्थापन, बियाणे प्रक्रिया, प्लॅटींग मटेरियल, आंतर मशागत, ग्रोथ रेग्युलेटरचा वापर, पाण्याचे व्यवस्थापन, खताचे नियोजन, तण व्यवस्थापन, जमिनीचा कस, रोग व किडीचे व्यवस्थापन, कुंडयांचे प्रकार, शोभिवंत झाडे - वृक्ष, झुडपे, वेली, प्रुनिंग व ट्रैनिंग, बागकामाची अवजारे, थंड हवामानातील भाजीपाला, उष्ण हवामानातील भाजीपाला, जैविक खते, जैविक कीडनाशके.

१६	भाजीपाला सुकविणे व पावडर तयार करणे **Vegetable Dehydration and Powders,**	दोन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	फळे आणि भाजीपाला प्रक्रियांची ओळख, संघटनात्मक मानके आणि नियम, काम करण्याच्या जागेची तयारी आणि देखभाल, वेगेवेगळ्या मशिन्स, अन्न सूक्ष्म जीवशास्त्र, अन्नातुन पाणी काढून टाकणाची आणि सुकवण्याच्या प्रक्रियांची तयारी व अंमलबजावणी, दस्तऐवजीकरण आणि रेकॉर्ड ठेवणे, अन्न सुरक्षितता स्वछता आणि आरोग्य विषयक व्यवस्था, व्यावसायिक कौशल्ये, सुकवणे ह्या प्रक्रियेवर परिणाम करणारे घटक, सूर्य प्रकाशात वाळविणे, डिहायड्रेटरचे प्रकार, उष्णता पस्रवणाची हवेची एक पद्धत, ड्रम ड्रायिंग , फ्रिज ड्रायिंग, फळे आणि भाजीपाला सुकवणाच्या प्रक्रियेतील टप्पे.
१७	बोन्साय बनविणे **Bonsai Making,**	तीन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. १२०० प्रती लाभार्थी	बोन्साय संकल्पना, बोन्सायच्या विविध शैली, अपराइट, कॅसकेड , मल्टि'पलट्री, फॉरेस्ट स्टाईल, टूट्री आणि ट्रंक स्टाईल, राफ्टस्टाईल, मिनीएचर, ड्राफ्टवुड बोन्साय, एक्सपोज्ड रूट स्टाईल, बोन्सायसाठी वनस्पतीची निवड, कटिंग, ग्राफ्टिंग, लेअरिंग, रेफाईनिंग बोन्साय स्पेसिज, रूट, ट्रंक, फांद्या, पाने, बोन्सायसाठीची अवजारे व खते.
१८	कडकनाथ कोंबडी पालन **Kadaknath raring**	दोन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	मूळ, गृहनिर्माण, व्यवस्थापन, बाह्यरूप, जीवनचक्र, कामगिरीची रूपरेषा , आजाराचे व्यवस्थापन, विविध आजार व उपाय , कृमी, औषधी आणि पौष्टिक गुणधर्म, उपकरने आणि त्यांची काळजी, पोषक वातावरण, विक्री व्यवस्था.
१९	विष मुक्त जीवन पद्धती **Toxin free life style products**	दोन दिवस, ०३ तास प्रती दिवस	साक्षर	रु. ८०० प्रती लाभार्थी	हेअरवॉश (शिकेकाई, रिठा आणि इतर औषधी वनस्पती), बॉडीवॉश (उटणे). डेंटलकेअर(दंतमंजन औषधी वनस्पती एकत्रित करून तयार केलेले) ऑल परपज क्लिनर (व्हिनेगर), टॉयलेट क्लिनर (व्हिनेगर), नैसर्गिक लिक्विड सोप: रिठा पावडर/ रिठाबिया, शिकेकाई पावडर आणि व्हिनेगर, नैसर्गिक क्लिनींग पावडर रिठा, शिकेकाई आणि बेकिंग सोडा वापरून

सही/-

सभापती

शहर सुधारणा समिती

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका

पिंपरी – ४११ ०१८.